Kőszeg, 1901. julius hó 14-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

A NEMZETI KÖNYVTÁR Hírlapkönyvtár Névjegyzéke 1901. évf. 28/X. sz.

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona, egyes szám ára 20 fillér. Nyilttér sora 40 fillér. Hirdetés nagyság szerint.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők. Előfizetési pénzek és reklamációk, Feigl Gyula kiadó címére küldendők.

XXI. évfolyam. Felelős szerkesztő: WITTINGER ERNŐ. 28. szám.

Szellemi életünk.

Általános az a nézet, hogy a kulturai haladás az országban általában azért oly lassu, mert szellemi élet a vidéken vagy semmi sincs, vagy igen kevés van.

Van ebben a mondásban némi igazság.

Az irodalom, művészet és tudomány középpontja a főváros. Minden nevezetesebb szellemi mozgalom Budapestről indul ki, s mig a fővárosi otthon, a tüzhelynél élvezi, a vidéki ember csak értesül róla.

A színházak, könyvtárak, ezernyi látni és tapasztalni való, népszerű, tudományos felolvasások, az országgyülési tárgyalások eleven mozgalmas képe, ez mindmegannyi tényezőjét képezi a fővárosban a szellemi élvezeteknek, ennek folytán a haladásnak.

Mi vidékiek mindezt nélkülözzük, s csupán az ujságokra vagyunk utalva.

A főváros polgárságának lépten-nyomon alkalma nyilik a szellemileg nemes szórakozásra, mely mellett számos oly részlettel, oly kérdésekkel és tudnivaló dolgokkal ismerkedik meg, melyeket oly kellemes módon sem könyvekből, sem ujságokból elsajátitani nem lehet.

A mi szellemi élvezetünk egy-egy hangverenyben tetőzik, mely annál kevésbbé elégithet ki teljesen, mert az is ritkaság s az ily élvezet iránti érzék e miatt valami nagy mértékben nincs is meg. A szinházi élvezetben, melyet egy-egy vándor társaság uyujt, ritkán van köszönet.

Marad még az egyleti élet, melyen alkalmunk van egymással érintkezni, s a nyilvános helyeken való összejövetel, hol vagy *szórakoztató játékkal* töltjük szabad időnket, vagy *ujságokat olvasunk*, vagy pedig — mikor annak épen ideje és alkalma van — politikai eszme cserét folytatunk.

Elfogulatlanul itélve, bizony nagyon *szegényes eredmény* ez, de hát bármint csürjük-csavarjuk a dolgot, egyebet sem hozunk ki, s összes szellemi élvezetünk jóformán azokra a mulatságokra redukálódik, melyek a téli évadokon át az egyik vagy másik egylet részéről a jótékonyság érdekében rendeztetnek.

És ez igy van hazánk legtöbb vidéki várcsában, a hol hiába iparkodnak utját állni annak a szellemi meddőségnek, mely teljesen lehetetlenné teszi, hogy a vidéken is életerős központok keletkezzenek.

Oly város, mely mozgalmas szellemi életével gócpontját képezné egy nagyobb vidéknek s úgy szólván értelmi bélyegét sütné erre, kevés van, vagy talán nincs is.

Igy megmaradnak ezek a városok mind, a szó szorosabb értelmében vett provinciának, szük látókörrel, kevés életrevalósággal s kicsinyes felfogással, a hétköznapi gondok és bajok közepette.

A törekvés csak akkor fog eredménynyel járni, ha nem lesz egyoldalu és az *összes erre hivatott tényezők egyetértőleg működnek közre.*

Azt nem akarjuk mondani, hogy a magasabb szellemi érdeklődés a vidéken egyáltalán hiányzik — korántsem. — Van elegendő mindenütt; de részint sporadikus jelenségek s még nem hatolta át az egész társadalmat, részint pedig az a körülmény gátolja az utóbbit, hogy kire e magasabb szellemi érdeklődéssel birnak, ezt másokban is felkölteni vagy nem akarják, vagy nem tartják magukat reá hivatottaknak.

Városi ügyek.

3184/1901. **Hirdetmény.**

Az országgyülési képviselő választók 1902. évi ideiglenes névjegyzékei ellen benyujtott felszóllalásokra hozott központi választmányi határozatok, — az 1899. évi XV. tc. 148 §. értelmében f. évi julius 20-tól 30-ig bezárólag Vasvármegye törvényhatóságának kiadóhivatalába Szombathelyen közszemlére kitétetnek s azok bárki által betekinthetők.

Kőszeg, 1901. évi julius hó 6-án.

Tipka Ferencz, polgármester.

592|1901. vp. **Hirdetmény.**

Kőszeg sz. kir város pénztári hivatala által ezennel közhirré tétetik, miszerint a folyó évre készitett bikatartási költség és a legelőtér kivetési lajstrom a polgármesteri hivatalnak 2611/901. sz. utasitása folytán 1901. julius hó 12-től julius hó 20-ig bezárólag alólirt hivatalban közszemlére ki van téva.

Kőszeg, 1901. évi julius hó 11-én.

A városi pénztári hivatal.

1560/901. **Jutalom I**

Miután több viharágyubódé feltörése s az ezekből eltulajdonitott puskapor s lakat kézrekeritése körül folyamatba tatt rendőri nyomozás eddig eredményre nem vezetett, sem azok kipuhatolhatók nem voltak, akik illetéktelenül a többi állomás megtévesztésére a jelző-állomáson jelzőlövéseket tettek, a városi tanács hozzájárulásával a tettesek megnevezőjének, vagy a ki azok nyomára vezet, ezennel 25 korona jutalom biztosittatik.

Jutalomba részesül az a feljelentő is, aki a viharágyuk körül elkövetett bármely más visszaélés elkövetőjét megnevezi.

Kőszeg, 1901. julius hó 7-én. *Kőszegi József*, rendőrkapitány.

TARCA.

A nemesi cimek.

A „KŐSZEG ÉS VIDÉKE" eredeti tárcája.

A demokratikus egyenlőség hirdetése mellett, a társadalom kasztszerü rétegeződése hovatovább feltünő. Arisztokratikus velleitásokkal van tele a levegő, nem azt nézi már ma a század „demokratikus" fia: ki az, akivel érintkezik, de ki volt? kik voltak elei és a legtöbben az egyenlőséget ugy értelmezik, hogy egyenlőek legyenek a náluk magasabb polcon levővel. — Hemzseg társadalmunkban a cimhajhász, pályája zenithjét véli elérhetni az, ki nemesi cimhez jutott, a köznemesség legvagyonosabb részének ambiciója pedig, hogy a mágnásság soraiba jusson.

Nagyon változtak az idők, Rómában még az a nézet dominált: „Inkább falun első, mint Rómában a második", ma sokan inkább az elsők között a legeslegutolsók kivánnak lenni. Változtak a nézetek a kétségtelen, de eme változásban is fellelhető az örök emberi vonás, a több és több után való törekvés; a mások fölé való emelkedhetés vágya, ez megvan ma ugy, mint megvolt régen, és amint meg lesz a végtelen időkig.

„Mundus titulis titillatur", cimekkel lehet csiklandozni a világot, ez régi axioma; valóságát, célszerüségét senki hasznosabban fel nem ismerte, mint a monarchák, kik fejlődő, vagy ingadozó trónjukat cimadományozással erősitették s hatalmuk tetőpontján ezzel csillapitották le a tulhatalmaskodás ellen fellépő renitenseket.

E nemesi cimek ma tartalom nélkül való jelzők, s mégis e pár betü az, mi az arisztokráciát a korszellem erőlködésével szemben épségben fenntartja, s e kis jelzőcskék azok, amelyekért anynyian fáradnak, hogy elérjék, anynyian küzködnek, hogy megtartsák, s anynyian harcolnak, hogy ledöntsék. Hasztalan ez is, az is, a természetes evoluciónak ellentállani nem tud semmi.

A nemesi fok jelzésére ma tulajdonképpen négy szó szolgál, a „herceg", a „gróf", a „báró" és a „nemes" jelző, a többi cimek a vicomte, őrgróf, lovag, lord duc, stb. válfajai e négy fő kategóriának, mely ugyanannak a fogalomnak a kifejezője. E rangjelző cimek eredete a germán alkotmányban keresendő, náluk fejlődött ki s ma egész Európában, sőt ujabban Ázsiában is elfogadták.

A középkorban a german népeknél az állam és társadalmi viszonyok konszolidációja kezdetén a teljes egyenlőség, a törzsi szervezet uralkodott, a szabad nép egyenjogu volt, a főhatalmat a nép a maga összeségében a nemzet gyülekezetén (concilium) gyakorolta. Tisztviselői akik voltak, a nép átruházott jogával éltek és e külömböző közfunctionáriusokat külön-külön névvel jelölték meg. Azt, ki a népet csatába vezette „herzog"-nak (herceg) nevezték (die im Heere zogen); a polgári köztisztségben eljárót, aki a nép helyett működött (für's Volk) fürstnek hivták; a területi tagosultságok, a gauok élén álló tisztviselőket mivel ezeket a nép véneiből választották (grau-szürke) gralokuak nevezték. A herzog, a fürst, a graf; latinosan dux, comes, tehát kezdetben bizonyos tisztséget viselőnek hivatali cime volt, de semminemü rang elsőbbséget, kiválóságot nem szült, a nemességi, azaz szabadsági viszonyban külömséget nem jelzett és a cim átörökölhető nem volt.

A VIII—IX. században a törzsi alkotmány meggyengült; a népkirályok erélylyel, ügyességgel a souverenitas nagy részét kezükbe ragadták, a köztisztségbe saját hiveiket helyezték, ezeknek beneficiumokat juttattak, s a királyság teremtette hivatalsereg igy hatalmasabb lőn a régi nemességnél. E hivatalok az egyes kegyelt családokban örökölhetőkké lettek, az örökösödéssel a beneficentiális birtokok szintén átszállottak a grafi, herzogi méltóságokhoz való jogcime s igy a hivatal seregből előbb hivatali, később születési nemesség fejlődött ki. — E születési aristocratia a tulajdonképeni közbirtokot sajátjának tekintette, a joghatóságot családinak nézte s noha mind e kiváltságnak a király volt is a kutfeje, a hatalmasodó új nemesség születési jogából folyónak minősitette a praerogativákat. E feltogás azután azt eredményezte, hogy a beneficium teljesen családi birtok lett, e területeken a birtokos grafok, herzogok uralkodói jogkört gyakoroltak, az e területen lakókat uralmuk alá helyezték.

E jogkörökön belül azonban több oly várur lakott, aki saját erejének a tudatában a király kreaturái előtt meghajolni nem akart, azok hatalmát visszautasitotta és mert elég harcosa volt, birtoka kiváltságolt u. n. immunis lett s e szabad urakat; Freyherrekuek, liber barok-nak nevezték.

Teljesülhet-e az álmom?

Hogy e kérdésemre önök felelhessenek, kell, hogy elmondjam: mit álmodtam én! De mielőtt leirnám az álmomat, engedjék meg, hogy az azt megelőző élményeimet is elmondjam, indokolásául az én álmom merész voltának, — mert az én álmom valóban, igen igen merész volt.

A napokban Budapesten voltam; 1867-ik év május havától, — amikor először voltam ott, most már negyedszer láttam hazám tővárosát. És hogy most utoljára láttam, — az a fölött való bámulattól, hogy-hogy mint képes egy város 34 év alatt olyan csodaszép világvárossá fejlődni, — alig birtam fölocsudni. Mi volt Budapest 1867-ben? Alig nagyobb és szebb mint tán most Pozsony. És mi most? Az ezer-egy éjszakai tündér álmokba való csodaszép látomány, melynek valóságábau azonban nem kételkedhetünk, mert annak bűvösbájos képe ébren-alva előttünk lebeg, ha már a bűvkörétől távol vagyunk is.

Budapest 1867-ben is szép város volt már ugyan, de a mostanihoz viszonyitva — olyan szép volt csak körülbelől mint a milyen egy szép kis falusi paraszt leány, kit a természet minden természetes testi bájjal fölékesitett — egy csodaszép király-kisasszony mellett, kinek nemcsak a testi bájai, de a szelleme, müveltsége, lelke is — tejedelmi; tehát testi-lelkiképpen fenségesen szép és elragadó, elbűvölő; kinek a bájait csak imádatszerü bámulattal tudjuk és merjük csodálni és kinek a szellemi fonségét meg az által érezzük és értjük meg, hogy tudatára jövünk mellette — a magunk szellemi törpeségének, alanti voltának.

De a költői képleteket félre téve, kérdem: van-e szebb városa Europának mint Budapest?

Budapest az ő Dunájával, melynek partjait szegélyezik Pestnek és Budának remek épületei; melyre Budáról büszkén tekint le a nyitott királyi várkastély, Pestről meg bele tekint a már is világhirü uj országháza, s melyen a két város közlekedését összekötik a rajta lévő remek hidak és a rajta himbálózó gyönyörü hajók, melyeknek a vitorláit büszkén lengeti a szél ide-oda mintegy jelezve: „áll Buda, él magyar még."

Budapest, az ő gőz-siklójával és az ezer és ezernyi fiakkerein kivül az ő villamos, fogaskerekü és földalatti vasutaival — (a most már szintén használatba jött automobilokat nem is emlitve) — melyek a két város közt és a gyönyörü kiránduló helyeire való közlekedést a csodával határos gyorsasággal eszközlik.

És — szóljak-e azon Budapestről, melyet a villamos lámpák ezer és ezerei estélenkint — éjjelenkint — a mesebeli tündérek országának fővárosává avatnak! — mikor a Duna hullámait a lámpák csillogása bevilágitja, mikor ezeken a titokzatosan csobogó hullámokon a kivilágitott hajók uszkálnak. — Mikor a Margitszigetről, az oda délután 4 órakor zeneszóval kimenni szokott katona zenekar este 10 órakor ismét zeneszóval a hajón vissza jön — mintha csak a „Szép Helená"-t rabolná el Páris a szegény tehetetlen Menelausz király karjaiból — a Kréta szigetéről . . . .

Mikor meg a földalatti vonatra beszállunk a Gizellatéren és a városligetben meg kiszállunk, mintha csak a sötét Tartarosba szállanánk le és a Lethe vizén siklanánk tova és egyszerre csak az Éden kertjében szállnánk ki. Vagy mikor a villamosra felülünk a pezsgőéletü fővárosnak valamelyik pontján és megyünk ki a „Hüvös-völgybe", hogy ott megnyugtassuk és gyönyörködtessük a szemeinket a természet szépségében, mely olyan hüvös és csendes mint a sir, mely el van boritva illatos vadvirággal, — melyek — mintha csak a fővárosi élet zajos élvei után azt suttognák a fülünkbe: memento mori! — gondolj az enyészetre — a halálra is!

Meg mikor a villamosról leszállva a fogaskerekü vasutra ülünk át, mely emelkedik velünk fel és mindig fellebb-fellebb a „Sváb-hegyre", — a fővárosiak ez ős-régi kiránduló helyére, mely mint az „Ő" (Sheè) nem hogy nem vénül meg, de sőt inkább most is, nemhogy csak ifju szépségében áll tenn, de szépségében, ifjui bájaiban folyvást gyarapodik: épülvén az oldalán a szebbnél-szebb villák egész tömkellege.

És szóljak-e a budai Várpalota termeinek igazi, királyi fényéről, az uj országház müvészies szépségéről, melyről, csak a ki már látta, tudja felfogni, hogy hogyan kerülhetett az a nemzetnek millióiba, mert az épitészeti müremeknek azt a pompáját, csakis milliókkal lehet kifejteni. És a Nemzeti Muzeumról, mely a nemzet valóságos kincses bányája és az Akadémiáról, mely diszéül leirja az ország szellemi-nagybirtokosait, kik hivatva vannak Magyarország szellemi tőkéit gyarapitani és annak a külföldön is hirnevet szerezni.

De nem, nem birom én Budapest szépségét leirni, annálkevésbbé annak szellemi előkelőséget méltatni — gyenge, nagyon is gyenge ahhoz az én tollam! — csakis nagyjában akartam fölemliteni, mik kötötték le az én érdeklődésemet és mik zavarták ugy tel az én képzelődésemet, hogy olyan csodásat álmodhattam utánna. —

Ugyanis képzeljék csak mit álmodtam én! Azt álmodtam, hogy reggel az aolakunkon kinézve, nem ismertem reá a mi régi Jurisits térünkre.

Mintha a Szent Háromság szobra uj, diszes aranyos mezben állot volna; a bacillusokkal teljes vizü, régi kupolás város kutja az ő meg-megbénuló csöveivel meg egy szép és egészséges, tiszta vizü ártézi kutnak engedte volna át a helyét; A régi plebania templomot is hiába keresték a szemeim, az az ő illatos galambfészkeivel, dörmögő öreg és visitó kis harangjával együtt elpályázott volna, egy neki illőbb helyre, a helyén pedig egy a szt.-Háromság szobráig kifutó szép kis park lett volna, közepén a Jurisits Miklós szobrával, mig a Bencések temploma, zárdája és gimnáziuma, gyönyörü impozáns modorban ujjáalakitva s kibővitve, homlokzatával (frontjával) a tér diszeül állt volna ott a mostani helyén. A Városháza meg az ő Jurisits korabeli diszitéseivel, az egész téren lévő kortársaival együtt, körös-körül olyan szép modern épületekkel lett volna kicserélve, hogy már annak láttára is csaknem fölébredtem álmomból, kételkedve: vajjon való-e ez? —

De nem volt idóm e fölött gondolkodni, mert ujabb dolog vonta magára a figyelmemet. Hallottam a villamos csengetését és ime, mit láttam! — Ide robogott a villamos kocsi, hozva magával olyan idegen arcu embereket, akiket én még itt Kőszegen soha sem láttam. Kik lehetnek ezek kérdém mintegy önmagamtól. Mire — meglepetésemre a cselédem telelé egész alázattal:

— Ezek kérem a hegyi villák uj lakosai, lejöttek a várost megnézni. Nem tetszet még kint lenni a Villatelepen? az ám a gyönyörü hely! — monda elragadtatással.

— És merre van az a villa telep? — Kérdém tole kiváncsian.

— Merre? mindenfelé; az egész hegység az, tele van az egész hegység villákkal és ott annyi az idegen népség, csak ugy hemzsegnek. Még a Kálvária hegye is tele van épitve. Van oda fönt két szép nagy kápolna is, a hol naponkint miséznek is, az Antal kápolna megnagyobbitva, meg a Jurisics temploma is ott van — tetszik tudni — annak a Jurisics Miklósnak az emlékezetére, ki itt Kőszegen a keresztényeket megvédte a törökök ellen!

— Ugy! de sokat tudsz te; hát még mi van oda fönt?

— Mi? — Van ott minden: boltok, mészárszék, cukrász is, akár Budapesten a Sváb-hegyen.

— Ne beszélj! hát voltál te már Budapesten és a Svábhegyen?

— Igenis voltam — felelé — a villamoson, meg a fogaskerekün, mint a milyen ide a hegyekbe ki és föl jár. — Nagyságos asszonyom, még nem volt ide ki a hegyekbe? a villamoson lehet a hegyaljáig menni, mig a meredekre meg a fogas kerekün lehet följutni. Ó, de gyönyörü szép oda fönt! Hát a gyárakat sem tetszett még látni?

— Micsoda gyárakat? — Kérdém ujabb ámulattal.

— Hát a melyek ide lent a város körül vannak, az egész gyöngyös mente mind tele van gyárakkal, de még a hegyeken is vannak.

— Miféle gyárak?

— Azt mondják: pamut-, papiros-, gyapot-, tőstő-, szövő-, meg nem tudom én még mi mindenféle gyárat mondtak nekem, bizony nem is tudnám én a nevőket kimondani.

Csakhogy látom, hogy a villamos vasut egyiktől a másikhoz fut, mehet az ember villamoson a merre csak akar, a vasut felé Szombathelyig is, emerre meg Rőtnek egész Lékáig.

— De hát ki jár rajta? hisz' kevés ember van itt Kőszegen.

Kevés? tessék csak megnézni a villamos kocsikat, későn-korán telve vannak azok, az a sok idegen urinépség a hegyekből mind lejár ide a városba fürödni. ki a Dreiszker gyógyintézetébe, ki a Mick fürdőjébe, ki a Gyöngyös vizébe, hát még az a sok gyári munkás, meg a városiak is ki ide, ki oda megy, gyalog egy se akar már menni, mikor 10—12 krért még a hegyekbe is fölmehet villamoson, vagy fogas kerekün.

— Hát te ezt honnét tudod mind?

— Honnét? hát kérem a villamos kocsisoktól hallottam; azok beszélték, hogy az uraktól halották, — hogy mennyire behozza nekik a villamosvasut is, meg a fogaskerekü is az épitési költségeiknek a kamatját.

— De hát este? Este a sötétségben csak nem közlekednek a villamosok.

— Sötétségben? niucsen kérem itten semerre sem sötétség 'iszen mindenfelé villamos lámpák vannak, a városházában van leguagyobb, auuak a fénye terjeszt legnagyobb világosságot mindenfelé.

— Talán a városházán akarod mondani, nem?

— Nem tudom én kérem szépen; hát én csak ugy hallottam, hogy a városházában most igen nagy világosság vau. — Meg azt mondják mindenfelé, hogy most pénz is olyan sok volna a városházában — annyit hoznak be az idegenek, hogy már az idén még a külső utcákat is aszfaltozzák; az idén elkészül a vizvezeték is, meg a csatorna is kiépül; ennek is örülök én — hát Nagyságos asszonyom nem örül neki?

— De hogy is nem — csak hogy attól félek, ez a sok idegen népség, ki a hegyeken lakik és a gyárakban alkalmazva van, nagy drágaságot okoz majd a piacon, mészárszékekben és egyébb boltokban.

— Ne tessék attól félni, iszen már is sokkal olcsóbb minden mint eddig volt; a piacra hozzák a villamoson a távolabb falukból is, van most mészárszék is tizszer annyi mint előbb volt, ugy egyéb üzlet is, mert most szivesen jön ide akármiféle üzlet ember is, mert tudja, ha itt telepedik hát megis gazdagodik, nem ugy mint előbb, mikor nem volt fogyasztó és vevő. Most hoznak ide jó és szép árut is mert tudják, hogy nem vész a nyakukon.

— No de ne fecsegj annyit össze-vissza, hanem láss a dolgod után; készülj a piacra.

— Igen is, kérem, tessék csak pénzt adni és. —

— És — és — én nyulok az erszényem után — keresem de nem találom — boszus leszek, felugrom, hogy megkeresem és — egyszerre csak fölébredek: álmodtam!

De mondják kérem, nem lehetne e ez valóság is?

Csak akarnia kell Kőszeg városának és az én álmomból valóság is lehet, hanem akkor persze a *városházban* is, a városi honatyák gondolkozásában is, a nagy *villamos* lámpának kell bevilágitania. S.

A nemesség tehát két részre tagosodott. Megkülönböztették a Fürst, Herzog és Grafokat egyrészről, a Freyherreket másrészről.

A birtok és beneficium adományozásával a császár egyes főnemeseket tulhatalmassá tett s ez magával vonta a fejedelmi hatalom csökkenését. Az oligarchia mindenható lőn s az ellene szervezett hübériség, éppen ellenkezőleg a kényuraság megerősbülését mozditotta elő.

A hatalmas urak nem tartották többé a királyt maguknál nagyobbnak, az „Isten kegyelméből" való elvet megtagadták, magukat az uralkodóval egyenlőnek hirdették (paire du roi) s amikor ez a köztudatba átment paireknek nevezték őket. A paire-családok szaporodtával, a királyi hatalomtól független, de cimmel nem biró Freyherreket bántani kezdte, hogy a szerintük hivatalos nemesség a királyhoz hasonló lőn, ők pedig, a függetlenebbek: nem lettek pairek. E sértett hiuságból keletkezett irigykedést a német császárok ügyesen felhasználták, az elégedetlenkedő Freyherreket cimadományozással grafokká, hercogokká nevezték ki. Jogkört, beneficiumot ugyan nem adtak nekik, csak cimet, de ezzel részükre hóditották az addig renitens Freyherreket.

„Mundus titulis titillatur" s az uj cimes, leveles nemesség a nemességre való törekvés folyton hatalmasan fejlődött s az az egy nehány cim után nem futó nemesi család egészen elvesztette jelentőségét.

A nagyszámu grófi és hercegi kinevezés tágitotta az aristokrácia sorát, de minél jobban megnövekedett a számuk, annál inkább csökkent a tekintélyük, viszont az uralkodó császár hatalma annál nagyobb lőn. A főnemesi cim már csak tiszteleti jogot, gazdaságot adott, de közjogi jogositványokat többé nem; az aristokrácia fényes lőn, de szolgái hatalma az uralkodó kezébe szállott vissza, jelentősége jórészt társadalmi hatalommá változott s ma már csakis ezt tudják fenntartani.

Hazánkban a főnemesi cimek idegen eredetüek, a Habsburg-ház uralomra való jutásával kezdődik adományozásuk, — s e cimek teremtették meg az oligarchia helyébe az arisztokráciát. De mivel a cimek nálunk pusztán diszitő jelzők és soha hatalmi tartalommal biró közjogi hivatali állások nem voltak, e tekintetben az a sajátszerüség fejlődött ki, hogy nálunk az összes főnemesi cimek egyenlők. Más államokban a főnemességnek fokozatai, nálunk csak fajai vannak; közjogilag a hercegnek egyáltalában semmivel sincs több joga, mint a bárónak, amint hogy éppen ugy ország-mágnás a báró, mint a gróf. Csak a régies cimzés között van némi különbség, amennyiben a grófot tekintetes és nagyságos, a bárót pedig csak nagyságos cimmel illették, de ez csak régieskedő utánzás, mert a régi magyar felfogás azt tartotta, hogy a nagyobb méltóságot a „magnificus", a nagyságos cim fejezi ki s igy a spectabilis és magnificus összetétel több jogot nem ád. Helyes közjogi felfogás szerint tulajdonkép abnegálandó lenne hazánkban az egész főnemesi intézmény, mert Magyarországon az egész nemesség egyformán, egy joggal membrum S. R. Coronae, tagja a szent koronának, de ez csak elv s elvet változatlanul sem az élet, sem az idő örökre fenn nem tart.

Szüllő Géza dr.

Hirek.

— **Esterházy hercegek nyaralása.** *Esterházy* Miklós herceg a mult hét folyamán egész családjával Lékára költözködött nyári tartózkodásra. A herceg, idejének egy részét, vadászattal tölti s többnyire öcsese, Rudolf herceg társaságában megy ki a lesre.

— **Szajbely Gyula** udvari tanácsos, kerületünk országgyülési képviselője t. hó 12-én Kőszegre érkezett s itt *Dreiszker* József dr. vizgyógyintézetében több heti kúrát vesz.

— **Gyanus szőllők.** Jelentés érkezett a városi hatósághoz, hogy a kőszegi szőlőhegyekben gyanus levelek láthatók. A polgármesteri hivatal enuek folytán felszólitotta *Schlapfer* Pál hegytelügyelőt, hogy a hegymesterekkel s az érdekelt szőlőtulajdonosokkal helyszini szemlét tartson s észleleteiről tegyen jelentést. Ezen intézkedésre a hegytelügyelő a megtartott vizsgálatnak eredményeképen bejelentette, hogy a Grundbäcker-dülőben levő szőlőkben találtak gyanus tőkéket, melyeket nagyitó üvegen át vizsgáltak. Szőlőbetegséget azonban nem észleltek. Miután a kérdést nem tudták tisztázni, a polgármesteri hivatal megkeresést intézett a soproni m. kir. borászati és szőlészeti felügyelőséghez, miszerint a szőlők megvizsgálása végett mielőbb egy szakértőt küldjön ki.

— **Adóleengedés a jégkár miatt.** A julius hó 1-én leszakadt jégeső jelentékeny károkat okozott különösen a kőszegi alsó határban. A birtokosok megkeresésére a városi adóhivatal a helyszinen megállapitotta a károkat s jegyzékbe foglalta azokat, kik ennek alapján adóleengedésért folyamodtak. Valamivel több, mint 340 holdnyi területen okozott jelentékenyebb kárt a jég.

— **Nyári vigalom.** Fiatalemberekből álló rendezőség folyó hó 20-án szükebb körü nyári táncvigalmat rendez az *Uj-fürdő* kellemes kerti helyiségében. A mulatságot belépő-dij nélkül tervezik s az estély élénkitésére nyeremény-sorsjátékot rendeznek. A fődijat a rendezőség adja, de hozzájárulhatnak ehhez ajándéktár-

Hungária-puszta-sajt 1 drb. 4 fillér, kapható

gyaikkal a meghivottak is. Külön meghivót nem bocsátanak ki, hanem személyesen invitálják be az ismerősöket azok, kik a rendezéssel meg vannak bizva. A vigalom az emlitett napon délután 6 órakor kezdődik s kedvezőtlen idő esetén a teremben lesz megtartva.

— **Bazalt-kavicsos útak.** A városi hatóság nagyon üdvös dologra szánta magát, midőn elhatározta, hogy — helylyel-közel bizon nagyon is rossz — utjainkat bazalt-kavicscsal fedeti. A mult hét folyamán tiz vasuti kocsi rakomány érkezett a sümegi bazalt bányából, melyet rögtön ki is hordattak a leginkább frekventált útakra. A bazaltkő előnyei ismeretesek s okszerü felhasználás mellett nem lesz ezentúl feneketlen sár és felváltva fullasztó portenger a vasut felé vezető meglehetősen élénk forgalmu útvonalon.

— **Fürdővendégek a vizgyógyintézetben.** Dr. *Dreiszker* József vizgyógyintézetében az idei szezonban eddig 85 vendég fordult meg. Jelenleg itt tartózkodnak és használják a kurát a következők: Gróf Széchenyi Ferenc és neje, kisérettel, Tarnócáról. Rhorer László, miniszteri tanácsos, Budapest. Szájbély Gyula, orsz. gyül. képviselő, Rohonc. Rupprecht Tasiló, nagybirtokos Hodász. Hrabowszky István, körjegyző, Felső-Eőr. Özv. visontai Kováts Lászlóné, Budapest. Orosz Lajosné, Budapest. Frommann Istvánné, m. á. vasuti felügyelő neje, Budapest. Chapó Gyula, tszk. biró, Székesfehérvár. Gulyás István, felső keresk. iskolai tanár és leánya, Budapest. Pete Lajos, nyug. tisztartó, Kaposvár. Pete Sándor, körjegyző, Somogy-Jád. Ujlaky Manó, kereskedő, Kisbér. Houdl Győző, vállalati főmérnök és neje Budapest. Kiss Károly, gazdatiszt a győri püspökségnél, Salamon. Tóthtalussy Béla, plebános, Budapest. Windisch Antal, tanitó, Kőszeg. Schlosser Leopoldina, magánzó, Sopron. Pesty Béla, ügyvéd, Kapuvár. Szarka Jánosné iparos neje, leányával, Kaposvár. Topolits Jánosné, hivatalnok neje, Kaposvár. Endrédi Gábornné, polg. isk. tanitónő, B.-Gyarmat. Harrand Mária urad. számvevő neje, Tarnóca. Kinzl Antal, szobapincér, Budapest. Buchberger Teréz, Szombathely. Kárpáti Sándor, polg. isk. tanár, Kőszeg. Uckermann Mercedes bárónő, Kőszeg. Steyrits Ferenc, irnok, Kőszeg. Rathmann János, földbirtokos, Megyes. Meyer István, takács, Megyes. Huszty Ödön, nyug. hercegi titkár Léka. Látogatóban voltak: Eszterházy Miklós herceg a nejével, Lékáról. Széchenyi Jenő gróf, Szt. Lőrincről. Széchenyi Rezső gróf, Apátiról. Erdódy Gyula gróf nejével, Vörösvárról.

— **A kőszeg-szombathelyi vasút** üzleti kimutatása 1901. *junius* haváról:

Szállitott személyek	10,310	egyén
Szállitott javak	825	tonna
Személyek s podgyász utáni bevétel	5,386	kor.
Bevétel a szállitott javak után	2,592	„
Összes bevétel	7,978	„
Kilométerenkint	469	„
Az előző év junius havi összes bevétele	7,795	„
Kilométerenkint	459	„
A km.-kint emelkedés	+ 2·2	%

Eredmény az év elejétől junius hó végéig:

Szállitott személyek	52,197	egyén
Szállitott javak	5,496	tonna
Személyek és podgyász utáni bevétel	25,648	kor.
Bevétel a szállitott javak után	16,826	„
Összes bevétel	42,474	„
Kilométerenkint	2,498	„

Az előző év első 6 hónapjának bevétele:

Személyek s podgyász után	25,868	kor.
Javak után	17,601	„
Összes bevétel	43,469	„
Km.-kint	2,557	„
A különbözet km.-kint	2·3	%

Évi átlagos km.-kinti bevétel:

Az 1901. évben	4,996	kor.
Az 1900. évben	5,114	„

A junius havi üzleti eredmény, mint a fenti kimutatásból látható, ismét igen szép emelkedést mutat, úgy a személy-, mint a teherforgalomban.

— **Eljegyzés.** *Kneifel* János állami szolgálatban levő kertész, a katonai alreáliskolában, eljegyezte *Krampol* Mici kisasszonyt Kőszegen.

— **Nyári-mulatság.** *A kőszegi Kereskedelmi kör* augusztus hó 4-én kerti-mulatságot rendez a *Mulató* kertjében Horváth Sándor nemzeti zenekarának közreműködése mellett.

— **Hivatalos órák a postán.** A közönség tájékoztatására alább közöljük a helybeli postahivatal órabeosztását a következőkben:

Felvevő szolgálat

I. Postánál.	*II. Távirdánál (távbeszélőnél).*
Köznapokon.	
D. e. 8—12-ig, d. u. 2—6-ig minden küldeményfaj, de utalvány- és takarékpénztári feladás csak d. u. 5-ig	D. e. 8—12-ig, d. u. 2—6-ig.
Vasár- és közünnepnapokon	
D. e 9—12-ig minden küldeményfaj kivétel nélkül. D. u. a felvétel szünetel.	D. e. fél 9-től fél 12-ig. D. u. 2—3-ig.

Leadó szolgálat

köznapokon.	
D. e. 8—12-ig, d. u. 2—6-ig. Azonban utalvány- és takarékpénztári kifizetések d. u. csak 2—5-ig. Csomagok d. u. 2—7-ig adatnak ki.	D. e. 8—12-ig, d. u. 2—6-ig.
Vasár- és közünnepnapokon.	
D. e. 8—12-ig mindenfaju küldemények. D. u. a beérkezett posta feldolgozása után csupán a hirlapok kézbesittetnek, illetve adatnak ki a hivatalban jelentkező feleknek fél 6-ig.	D. e. fél 9-től fél 12-ig, d. u 2—3-ig.

— **Halálozás.** A következő gyászjelentést vettük: A gyászoló család fájdalomtól megtörtszivvel jelenti ugy a maguk, mint a nagyszámu rokonság nevében is a legjobb anya, testvér, anyós, nagyanya és sógornőnek özv. *Freyberger* Antalné szül. August Máriának f. hó 10-én reggel 5 órakor, életének 70-ik évében, hosszú szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei f. hó 11-én d. u. 5 órakor fognak a gyászoló házban a róm. kath. vallás szertartásai szerint beszenteltetni s onnan a helybeli sirkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szt.-mise áldozat f. hó 12-én d. e. 9 órakor fog a Jézus Szt.-Szive templomában a Mindenhatónak bemutattatni. Kőszeg, 1901. julius 10-én.

— **Leánygimnázium.** Értesitem a t. c. érdeklődő közönséget, hogy vezetésem alatt és a szombathelyi tanintézetek tanáraiból alakitandó tanártestület közreműködésével, Szombathelyen, 1901. évi szeptember hó 1-én *magán leánygimnázium* néven, négy évfolyamra tervezett felsőbb leánynevelő intézet fog megnyilni. E tanintézet első évfolyamára (gimnázium V. osztály) jelentkezhetnek azok a leányok, kik a polgári- vagy felsőbb leány iskola IV. osztályát sikerrel elvégezték. Tanitásdij 160 korona, mely három részletben fizethető. Jelentkezni lehet f. évi julius hó 15-től augusztus hó 30-ig alulirottnál, (Szombathely, Villasor) a ki az érdeklődőknek tájékoztató felvilágositás céljából készséggel áll rendelkezésökre.

Szombathelyen, 1901. julius hó

Greisinger né Kerecsényi Ilona.

— **Az ipartestület mulatsága.** A kőszegi ipartestület mult vasárnap megtartott vigalma a legjobb sikerrel folyt le a *Mulató* kertjében. A hüvöses idő daczára nagy közönség gyült egybe a kerti asztaloknál s a cementezett tánctér is ugyancsak népes volt. A lámpiónok szines világitása mellett a késő éjjeli órákig mulatott a közönség. Délután tekező-verseny volt, melynek nyertesei csinos jutalomtárgyakat kaptak. E tárgyak nagyrészt a közönség köréből kerültek ki, amiért ezuton is köszönetét fejezi ki az ipartestület. Ajándékokat adtak: Róth Jenő egy doboz levélpapirt, Tomits Lajos virágtartót, Láng örmester szivartárcát, Marak örmester papirnyomót és szivarszipkát, Dressler örmester dohányzacskót és szivartárcát, Külm Lajos egy koszoru kalácsot, Pesenlechnerné egy palack likőrt, Róth Ferenc 1 csomag sütemény t, Frankenberger János 1 üveg somlait és 1 üveg villányit, Schaar József 1 üveg pezsgőt és 1 üveg anizettet, Szaufnauer János 1 sós rudat, Waisbecker Ede egy palack likőrt, Horváth Mátyás egy sapkát, Perkovits Ferenc kalbászt, Gampert Lajos 1 palack likőrt, Kováts József 1 üveg likőrt, Szeybold Kálmán 2 üveg bort, Szeybold Frigyes 1 kalbászt ajándékozott.

— **Nyilvános köszönet.** A folyó évi julius 7-én tartott ipartestületi kerti mulatság alkalmával történt felülfizetések: Szájbélyi Gyula 10 kor.; Czeke Gusztáv, Kőszegi József, Dr. Lauringer János, személyenkint 4—4 kor.; Pratscher Dániel, Rusznyák Mátyás, személyenkint 3—3 kor.; Báró Babarczyné, Csikós Ede, Huszár Mihály, Jellasits Ignác, Kincs István, Kiss Károly, Külm Lajos, Martinkovits Mátyás, Molnár Ferenc, N. N., özv. Radicke Ottoné, Varga György, személyenkint 2—2 kor.; Leitner Nándor, Feigl Gyula, Jánosa Gyula, Dr. Sissovits Miklós, Perkovits Ferenc, Karner Samu, Gampert Lajos, Töpfer Samu, Karner Mátyás, Kiss Szerafin, Vörös Balduin, Hőgyészi Ámánd, Róth Jenő, Paller András, Kiss Antal, Freyler Lajos, Tangl Adolf, Lauringer Ferenc, Unger Károly, Simon Tádé, Guttmann Viktor, Hammer József, Koller Mátyás, Török János, Felix Samuné, Schaar József, Róth Sándor, Stegmüller Mária, Grüntogel Lajos, Niehold Mihály, Kulcsár Ferencné, Mederl kisasszonyok, Korchmáros Gáspár, Herbszt Géza, személyenkint 1—1 kor.; Rozinek Alajos 60 fill.; Simon Antal, özv. Bergerné, Schmidt József, Németh Sándor, Gruber Sándor, Joó Sándor, Szakovits János, személyenkint 40—40 fil. Gebl N., N. N., személyenkint 20—20 fillér. Mindazoknak, kik a f. é. julius 7-én tartott ipartestületi kerti mulatság alkalmával felülfizetést teljesitettek, a tekepálya versenyhez ajándékot adtak, vagy bármiképen a mulatság sikerén közreműködtek, köszönetet mond *az ipartestületi elöljáróság*

— **Kőszeg és Sopron.** E cimen a *Hazánk* julius 13-án megjelent száma a következőket irja: Ugyancsak szépen lefőzte Kőszeg Sopron városát. Megirtuk multkor, hogy *Frigyes* főherceg Sopronban tartott szemlentja alkalmával Gebhardt a város polgármestere németül üdvözölte a főherceget. Frigyes főherceg később Kőszegre is ellátogatott s mint jelentik, érkezésekor *Tipka* Ferenc polgármester magyar nyelvü üdvözletére a főherceg is *magyarul válaszolt.* Mikor emelkedik Sopron polgármestere tapintat s nemzeti érzés tekintetében Kőszeg polgármesterének hivatása nivójára.

— **Értesités** A tiszai ág. hitv. ev. egyházkerület eperjesi Collegiumának jogakadémiáján az 1901—1902. tanévre a beiratások f. évi szeptember 1-étől 12-éig eszközlendők; az előadások pedig szeptember 16-án veszik kezdetüket. Utólagos felvételnek szept. 13—15-ik napjain dékáni-, azután pedig tanári-kari engedélylyel lehet helye. Azok az egyéves önkéntesek, a kik tényleges katonai szolgálatukat f. évi szeptember hó végén fejezik be, október 1—8. napjain iratkozhatnak be. A vizsgálatok határideje szeptember 1-étől 15-éig terjed. Jegyzet. A jogakademiai hallgatók általában részesülhetnek a Collegium kebelében fennálló tápintézet kedvezményeiben (az erre nézve megállapitott félévi díjak a következők: ebéd és vacsoráért 62 K., ebédért 38 K.). Az erre érdemesek igényt tarthatnak a Collegium által évenkint kiosztatni szokott ösztöndijakra; valamint a szegénysorsúak tandijmentességre, tápintézeti díj elengedésre s a jelentékeny alaptőkével rendelkező „Jogász segély-egylet“ támogatására számithatnak. A jogakademiai ifjusági-, valamint a collegiumi nagy könyvtár a hallgatóság rendelkezésére fog állani. Mindennemü felvilágositásokkal szivesen szolgál,

Eperjesen, 1901. május havában

A jogakademia igazgatósága.

— **Vig élet Felső-Pulyán.** Kellemes és vig kis társaság gyülöszte folyó hó 6-án este a felső-pulyai nagy vendéglő termeiben, kik közé, hogy-hogy sem, véletlenül én is odacseppentem s mondhatom nem bántam meg. Már a korai esti órákban együtt volt az aránylag csekély számu, de annál vigabb társaság, s kezdetben csak ugy szép csendesen hallgattunk meg egy pár nótát, melyet a *Turó* cigány csalt ki hegedüjéből. De hiába a vér nem tagadja meg magát. A pár hallgató nótánál már öregnek ifjunak talpába szállt a vér, minek pedig egyedüli orvossága, hogy azt ki kell onnan táncolni. Az orvosság pedig csak frissbe használ. Nem is habozott senki; öreg ifju ott hagyta ülő helyét, bevonultunk a tánczterembe, hol a Turó bandája már huzta a talpalá a vig csárdást, ha jól emlékszem épen az én nótámmal kezdte meg, hogy: *Pi-piros a kis angyalom orczája,* — hull a csókom reája. Igy jártuk azután egész éjfélig. Éjfélkor megtartottuk a szokásos szünórát. Most kezdődött csak az igazi mulatság — ha ugyan mulatságnak lehet nevezni, én inkább csak olyan családias jellegü kisebb *ricsajnak* nevezném. Helyet foglaltak néhányan a teritett asztalok mellett, hogy elköltsék a vacsorára készitett sült libát, récét, rántott csirkét és nem tudom még mi minden nem volt ott; a többség azonban állva maradt s nótába öntötte szive bújét és bánatját a Turó hegedűjének kisérete mellett, s csak midőn a hegedü egy hosszabb lélekzetü accordot hallatott, szaladt ki-ki az asztalhoz, hogy egyet harapjon az izletes falatokból, vagy hörpintsen a a jó locsmándi borból. Vacsora után ujult erővel kezdett a társaság a tánchoz és egyforma kitartással táncolt a kora reggeli órákig, ekkor sem a fáradság vitte haza a táncosokat, hanem legtöbbet a tyukszemo kényszeritette haza. Vajha minél előbb megujráznák a pulyaiak ezt a kedélyes mulatságot. L—l.

— **Pályázat.** A m. kir. posta-távirda-távbeszélőnél 135 gyakornok jelölti állás töltendő be szeptember hó 1-ével. Pályázhatnak akik középiskolát vagy ezzel egyenrangu tanintézetet érettségivel sikeresen bevégeztek, 18. évüket betöltötték, és magyar állampolgárok. A sajátkezüleg irt-, és születési-, orvosi-, erkölcsi-, iskolai bizonyitványokkal felszerelt kérvények azon posta és távirdaigazgatósághoz nyujtandók be julius 31-ig, a melynek kerületében alkalmaztatni óhajtatnak az illetők. Napidijuk 2 korona. Bővebb felvilágositással szolgál bármely kir. postahivatal.

— **Jó minőségü pecsétviasz** kapható Róth Jenőnél.

— **Anyakönyvi statisztika.** A kőszegi anyakönyvihivatalban az utóbbi időben a következő születési-, és halálozási-eseteket jegyezték be:

Születés.

Julius 9-én. Heidenreich Lajos és Molnár Irma fia, Lajos, róm. kath.

Julius 11-én. Grunner Vilmos és Hirt Anna fia, Vilmos, róm. kath.

Halálozás.

Julius 9-én. Schläfer Mária ácssegéd gyermeke, róm. kath., 8 hónapos, bélhurut.

Julius 10-én. Freyberger Antalné szül. Auguszt Mária, timármester özvegye, róm. kath., 70 éves, szivelzsirosodás.

— **Jerabek József**, cs. és kir. udvari szállitó Prágában, ezennel közhiré teszi, hogy a mindenütt elismert kitünő sonkája mindig frissen Kőszegen, csak Waisbecker Ede utódjánál Schaar József-nél, kapható.

— **Talált tárgyak.** A rendőrkapitányi hivatal a következő talált s ezidőszerint gazdátlan tárgyakat őrzi: Egy egyfedelü ezüst remontoir óra, egy arany karkötő, egy kulcs, egy kerékpár biztonsági lánc lakattal, egy óvszallag éremcsattal. Jogosult tulajdonosok a rendőrkapitányi hivatalban átvehetik e tárgyakat.

Nyilt-tér*).

— **18 éves betegség néhány nap alatt gyógyitva.** Thekes asszony váratlan gyógyulása Trois-Viegesben (Luxembourg) oly eset, melynek igazságát mindenki ellenőrizheti.

Ezen hölgy 18 év óta erős szivdobogás-, főfájás- és folytonos álmatlanságban szenvedett. Heves gyomorfájdalmai az evést kinszenvedéssé tették neki, oly mértékben, hogy végre annyira jutott, hogy minden táplálékot megtagadott és egy kevés tej volt az egyetlen tápszer, amelyet magához vehetett. Ennélfogva annyira elgyengült, hogy hosszu idő óta minden munka nehezére esett, hacsak az teljesen lehetetlenné nem vált. Minden alkalmazott szer hatástalan maradt, mig a gyakran ismételt tanácsoknak engedve, elhatározta magát a Pink-labdacsok használatára. Ezen csodálatos labdacsok alkalmazásánál semmi kétséget nem szenvedett többé, hogy az eredmény már nem soká késhetik, amit velünk Thekes asszony tényleg a következőkben közöl:

„Mióta a Pink-labdacsoknál kerestem menedéket, egész más egyén vagyok és a legnagyobb örömmel bizonyitom, hogy ezen kitünő labdacsok nekem ismét teljes egészséget adtak uj erővel és uj életvidámsággal.“

A vér folytonos elszegényedése oly pusztitólag hatott Thekes asszony egészségére, hogy a vérnek csak oly nagy hatásu erősitő és megujitó szerével, mint a Pink-labdacsok, lehetett ily váratlan gyógyulást elérni, aminőhöz foghatót még soha el nem értek. Megint ujból beigazolták világhirüket, mint a vérnek leghatalmasabb megujitó és az idegek erősitő szere.

A Pink-labdacsok ép oly hatásosak vérszegénység, sápkór, neurasthenia, idegbaj, mindennemü tuleröltetésből származó általános gyengeségi állapot, gyomor- és bélbaj, rheuma és az ischiasnál.

A Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszertárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszertárában, Budapest, Király-utcza 12.

*) E rovat alatt megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Lapunk egyes rovatait, a hír-rovat kivételével, mindenkor szombaton délben zárjuk le.

János a Gyula csemege-kereskedésében Kőszegen.

Irodalom és művészet.

*) **Egységes Nemzeti Közoktatás** cimmel a mult hónap óta paedagogiai folyóirat jelenik meg Szombathelyen. D e m e Károly középiskolai tanár szerkeszti a folyóiratot, melynek szakszerü közleményei, előkelő szinvonala s főleg célja bizonyságot tesznek a munka értékéről. A tanügy minden részét felölelő szaklap megjelenik minden hónap elsején s előfizetési ára egy évre 8 korona.

(* **Egyetemes Könyvtár**. A Györött Zoltán Vilmos szerkesztésében és Gross Testvérek kiadásában megjelenő Egyetemes Könyvtár legujabb 131—132. kettős száma Wilbraudt Adolf „Az élet öröme“ cimü üde és költői bájban gazdag elbeszélését tartalmazza Latkóczy Mihály, az ismert iró és müforditó kitünő forditásában. — Az Egyetemes Könyvtár, mely az irodalom minden ágából közöl értékes dolgozatokat, az ilynemü hazai vállalatok közt a legolcsóbb, a mennyiben a szép kiállitás dacára egy füzet ára csak 20 fillér.

Az Egyetemes Könyvtár egyes számai kaphatók Györött a kiadóknál és minden könyvkereskedésben. A konytárra, melynek havonkint kétszer jelenik meg egy-egy füzete, elő is lehet fizetni. Előfizetési ára egy évre 4 korona 80 fillér, félévre 2 korona 40 fillér, negyedévre 1 korona 20 fillér. Egy füzet ára 20 fillér. A pénz előleges beküldése mellett bérmentve szállittatik. Teljes árjegyzék ingyen és bérmentve.

— **Budapesti Napló**. Az az ujságiró-gárda, mely a maga erejéből megalapitotta a Budapesti Napló-t, meses sikert ért el. A Budapesti Napló friss és megbizható értesülései, lelkes, temperamentumos, komoly, tartalmas, hatásukban valósággal szenzácios politikai cikkei, amelyek nyomatékossá teszik a politikai sulyra dontó jelentőségü újság véleményét, tárcarovatának magas irodalmi szinvonala, gazdag informativ anyaga, kitünő értesülései, kimeritő, érletes változatos, eleven rovatai s mindenrendü közleményeinak változatossága és folytou gyarapodó bősége: napról-napra ékesszólóan tanuskodnak arról, hogy a Budapesti Napló fényesen megfelel a legvérmesebb várakozásnak is. A Budapesti Napló szerkesztősége és olvasó-közönsége közt páratlanul meleg és szives viszony fejlődött ki. Naponkint jelentkezik ez a Szerkesztői üzenetek rovatában. A Budapesti Napló páratlanul álló kedvezményt juttat előfizetőinek azzal a meglepetéssel, hogy kivétel nélkül valamenynyiüket biztositja a Mannheimi Biztositó Társaság magyarországi képviselőségénél baleset által okozott rokkantság és baleset által történő halál esetére 2000 kor. erejéig. A biztositás egész költégét a kiadóhivatal fedezi és ugy a Budapesti Napló régi előfizetői, mint az ujonnan belépők jogérvényes biztositási kötvényt kapnak 2000 k. erejéig. A Budapesti Napló szerkesztősége, amelynek belső tagjai: Vészi József, főszerkesztő, Braun Sándor, felelős szerkesztő, Ábrányi Emil, Clair Vilmos, Cerri Gyula, Erős Gyula, Fái Béla, Goda Géza, Gergely István, Hajdu Miklós, Holló Márton, Horváth Elemér, Janovits Pál, Kabos Ede, dr. Kovács Jenő, Latzkó Andor, Lyka Károly, Márkus József, Molnár Ferencz, dr. Soltész Adolf, Sváb Tivadar, Thury Zoltán napról-napra egész erejét, egész lelkesedését, összes hirlapirói kvalitásait viszi a harcba. Hüséges szövetségese ebben a külső munkatársak diszes serege. Ez a rugója a Budapesti Napló eddigi példátlan nagy sikerének és biztositéka jövendőjének. Olvasóink figyelmét ujból is felhivjuk a Budapest Napló-ra és ismételve a legmelegebben ajánljuk ezt az újságot. Olvasásra az ujdonságok iránt érdeklődőknek és valóságos lelki épülésükre azoknak, akiknek a magyar hirlapirodalom magas szinvonalában és magyar irók és ujságirók hangyaszorgalmában kedvük telik.

Piaczi árak.

Buza	00 1 kilo	. .	15.55	kor-tól	15.60	fill.
Rozs	„	„ . .	15.30	„	15.40	„
Arpa	„	„ . .	13.60	„	14.20	„
Kukoricza	„	„ . .	12.70	„	12.80	„
Zab	„	„ . .	13.55	„	12.80	„

Vasuti menetrend.

Állomások.		II. III. oszt. kocsikkal			
Középeurópai idő.		reggel	d. e.*	d. e.	d. u.
Köszeg	ind.	4^{55}	7^{50}	11^{40}	5^{40}
Lukácsháza	(m. h.)	5^{08}	8^{05}	11^{51}	5^{50}
Német-Gencs	(m. h.)	5^{24}	8^{25}	12^{10}	6—
Szombathely	érk.	5^{39}	8^{35}	12^{25}	6^{25}
Szombathely	ind.	6^{45}	10^{40}	3^{15}	7^{20}
Német-Gencs	(m. h.)	7^{01}	10^{56}	3^{31}	7^{45}
Lukácsháza	(m. h.)	7^{18}	11^{13}	3^{48}	8—
Köszeg	érk.	7^{31}	11^{26}	4^{01}	8^{25}

*) Csak kedden és pénteken közlekedik.

Szombathelyről indul:

		éjjel	regg.		d. u.	e	este	
Bécs felé:	ind.	4.—	5.50	9.00	2.19	4.41	8.43	
	érk.	8.55	9.52	1.40	5.35	9.35	11.50	
Kanizsára:	ind. d. e. 11.07 d. u.			2.14 este		7.83 éjjel		12.55
	érk.		1..35	4.08		10.22		3.40
Budapestre:	ind. regg. 9.08 d. u.			12.40 éjjel		11.— éjjel		2.50
	érk.		2.05 gyv 7.15 szv 9.15			7.25		1.45
Gráczba:	ind. regg.		6.06 d. e. 11.10 d. u.			3.16 este		6.59
	érk.		10.30	3.36		7.35		9.59
Bécsfelé:	ind. d. e.		9.25 d. u	3.25 este		7.20		
	érk.		10.32	4.32		8.27		
Pozsonyba:	ind. reggel		4.40 d. u.	12.20 d. u.				3.05
	érk.		11.30 (Csorna)	3.10 (Pozsony)				8.33
Pinkafőra:	ind. reggel		6.14 d. u.	3,20 este		7.15		
	érk.		9.14	6.22		9 58		
Székesfehérvárra:	ind. reggel		2.50 d. u.	12.40				
	érk:		8.22	6.08				

261/901. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a köszegi kir. járásbiróság 1899. évi V. 212. számu végzése következtében Dr. **Kasper Samuel** ügyvéd által képviselt város-szalonoki takarékpénztár javára **Kristaloczy Antal** ellen 126 kor. 3 fill. s jár. erejéig 1900. évi junius hó 5-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 550 kor. — fillérre becsült következő ingóságok u. m.: 1 járgányos cséplőgép, 2 szekér, 2 tinó, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kőszegi kir. járásbiróság 1900. évi V. 212/3. számu végzése folytán 126 kor. 3 fillér tőkekövetelés, ennek járulékai biróilag már megállapitott költségek erejéig **Polanicon** leendő eszközlésére

1901. évi julius hó 15. napjának délelőtti 10 órája

határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat is le és felülfoglaltatták s azokra kielégitési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kőszegen, 1901. évi junius hó 23. napján.

Rusa Gyula,
kir. birósági végrehajtó.

262/1901. végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó, az 1881. évi LX. t.-cz 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a kőszegi kir. járásbiróság 1900. évi V. 177. számu végzése következtében **dr. Kasper Samu** ügyvéd által képviselt **Klein József** javára **Kristaloczy Antal** ellen 186 k. — fill. s jár. erejéig 1900. évi Augusztus hó 24-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján felül is lefoglalt és 920 kor. — fillére becsült következő ingóságok u. m.: 1 cséplő gép, 2 szekér, 2 tinó, 30 kereszt buza, 10 kereszt rozs, széna, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kőszegi kir. járásbiróság 1900. évi V. 177/6. számu végzése folytán 186 kor. — fillér tőkekövetelés ennek járulékai biróilag már megállapitott költségek erejéig P o l á n i c o n leendő eszközlésére

1901. évi julius hó 15. napjának délelőtti 10½ órája

határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégitési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kőszeg, 1901. évi junius hó 23-án.

Rusa Gyula,
kir. birósági végrehajtó.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szives tudomására hozni, hogy

minden hó 20—30-ig Kőszegen, és 1—10-ig Zala-Egerszegen

biztosan található vagyok.

Magamat mindenféle **fogtechnikai** munka teljesítésére ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel

Scharpf Jenő,
fogtechnikus.

K ő s z e g, Adelffy-utca 46. sz.

Több száz kiváló orvos ajánlja:

Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás

Legyen mindennapi italod!

Kapható Kőszegen: **Jánosa Gyula, Schaar József, Unger József** és **Wentzl Ede** urak füszerkereskedésében.

Pályadijjazott elsőrangu

Kerékpárok

Rösler és Jauernig

cégtől **A u s s i g b e n.**

Egyedüli képviselő **Kőszeg** és **környékére**

Heidenreich Lajos,

kinek ismeretes **kerékpár-műhelyében** mindenféle javitások **pontosan** és **olcsón** eszközöltettnek.

Schneider-féle **Pafrány-tokocskák,** (Galandócz elhajtó.)

Millió embernek e szer visszaadta teljes **egészségét!**

kik galandféregben és gyomorbajban szenvednek.

Pantlikagiliszta fejestől,

a pafrány-tokocskák által fájdalom nelkül, jótállás mellett, a legrövidebb idő alatt (6 perca alatt) teljesen elhajtatik. Ezen kitünő gyógyszer fájdalom nelkül gyors és biztos eredményéert jótállás nyujtatik. Nem árt, ha pantlikagiliszta féreg nincs is jelen. — Az elelkor megjelolendo. — T ö r v é n y e s e n v é d v e. Egy eredeti doboz pontos használati utasitással a bel- és külföld részére 4 frt postai utánvéttel vagy 3.50 előre való beküldésével. A pantlikagiliszta tünetei a következők: Az arcz halványsárga, bágyadt tekintet, kék szemkarikák, lesoványodás, elnyálkásodás, bevont nyelv, emésztbetlenség, étvágytalanság felváltva mohó étvágygyal, gyakori rosszullét vagy éppen ájulások s szédülés főleg ehgyomornál, egy gombolyag felszállása egész a nyakig, nyálösszegyülemlés, a test megdagadása, gyomorsav, gyomorhév, gyakori felböfögés, bélgörcs, hengergetés, hullámszerü mozgások, szuró, szivó fájdalmak és szurások a belekben, szívdobogás, a vérkeringés rendetlenségei, különösen nőknél, gyakori véletlenül beálló főfájás, a búskomorságra való hajlam, életuntság és a halál óhajtása.

Egyedül valódi kapható: **Schneider József** gyógyszerésznél, **Besirzán**, Fő-utcza 45. (Délmagyarország.)

Wilhelm Ferencz

gyógyszerész urnak Neunkirchen, Bécs mellett, Alsó-Ausztria.

„Minden reklámot“ felülmul azon hatás, melyet az ön nem eléggé dicsérhető Wilhelm-féle antiarthritikus és antirheumatikus vértisztitó-teája teszen.

Sok évig szenvedtem reumában oly erősen, hogy hetekig kénytelen voltam ágyban feküdve a legnagyobb kinokat szenvedni. Alvásról és étvágyról szósem lehetett, minden ellenszer, mint tinkturák, mixturák, kenőcsök, fürdők sóval és szappannal mérsékelték rövid időre fájdalmaimat, de a legelső időváltozás régi fájdalmaimat fokozott mértékben megújitotta annyira, hogy erőm szemlátomást fogyott.

Végre a *Berliner Tageblatt*-ban olvastam az ön teájának ajánlását, mire rögtön megrendeltem 3 csomaggal. Már eme csomagoknak használása könyebülést okozott és mástél évi előirásos használat után, hogy öt ilyen küldeményt felhasználtam, annyira helyreállottam, hogy teljes egészségnek s jó étvágynak örvendek és az idei őszön, és télen szélben és viharban sejtelmem sem volt fájdalomról. Csak ennyit köszönhetek önnek, tisztelt uram.

Használja minden szenvedő minél előbb, teljes bizalommal az ön csodahatású teáját, hogy ezáltal gyógyulást és uj életkedvet kapjon, hogy önnek hálás lekötelezettje legyen.

Hálás tisztelettel

Fritz Menzel.
mű- és szépfestő, posztógyára Gottlob Ad. Fiedler utódárnak, Opatowek, Kalisch mellett, Orosz-Lengyelország, „1899 karácsonyán“.

A Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

egy régi kipróbált háziszer, a mely már több mint 30 év óta megbizható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csuznál és meghüléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony“ védjegyre és a „Richter“ czégjegyzésre.

80 f. 1 k. 40 f. és 2 k. árban úgyszólván minden gyógyszertárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.**

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállitók.
Rudolstadt.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.